

Svar på Arbetsmiljöverkets inspektionsmeddelande 2019/006613 Ängsö vård- och omsorgsboende

Nedan följer Farsta stadsdelsnämnds svar på Arbetsmiljöverkets inspektionsmeddelande 2019/006613 som gäller Ängsö vård- och omsorgsboende.

1 SAM – Rutin för undersökning och riskbedömning utifrån arbetsmiljön hos och med brukare

Brist

Under inspektionen på Ängsö vård- och omsorgsboende uppmärksammade Arbetsmiljöverket att det saknades en dokumenterad rutin för undersökning av arbetsförhållanden och bedömning av risker för arbetstagare att drabbas av ohälsa eller olycksfall i arbetet med och hos den enskilde brukaren.

Krav 1.1

Arbetsmiljöverkets krav på åtgärder efter utförd inspektion innebär att ta fram och införa rutiner som säkerställer att undersökning av arbetsförhållandena genomförs samt att risker för att arbetstagare ska drabbas av ohälsa eller olycksfall bedöms.

Arbetsgivarens svar:

En rutin för undersökning och riskbedömning av arbetsmiljön hos och med kund är framtagen. Rutinen ingår i avsnittet ”Rutin för att undersöka arbetsmiljön, riskbedöma, vidta åtgärder samt ta fram handlingsplan, SAM och OSA” i Arbetsmiljöhandbok för avdelning äldreomsorg inom Farsta stadsdelsförvaltning, se bilaga 1. Syftet med rutinen är att förebygga att arbetstagare drabbas av ohälsa eller olycksfall i arbetet med och hos kund genom att regelbundet undersöka och riskbedöma arbetsmiljön. Rutinen är utformad så att den kan tillämpas både på vård- och omsorgsboende samt inom hemtjänsten. Rutinen har anpassats till Ängsö vård- och omsorgsboende, se bilaga 2:3.

Rutinen har gjorts känd för samtliga arbetstagare på Ängsö vård- och omsorgsboende genom att rutinen har presenterats på APT eller i direkt dialog med medarbetare. Ängsö vård- och omsorgsboende har upprättat en checklista som medarbetare signerar när de tagit del av rutindokumentet.

2 SAM – Undersöka, riskbedöma, åtgärder och handlingsplan utifrån arbetsmiljö med och hos brukare/boende

Brist

Arbetsmiljöverket uppmärksammade att Ängsö vård- och omsorgsboende inte tillräckligt undersökt och riskbedömt arbetsförhållanden i arbetet med enskilda brukare.

Krav 2.1 a)

Arbetsmiljöverkets krav innebär att komplettera undersökningar av arbetsförhållanden och bedöma riskerna för ohälsa och olycksfall i arbetet med och hos kund.

Arbetsgivarens svar:

Undersökningar och riskbedömningar av arbetsmiljön med och hos kund är genomförda utifrån en ny mall för riskbedömning. Mallen omfattar de huvudsakliga faktorer som kan påverka arbetsmiljön med och hos kund och lämnar utrymme för att kunna identifiera övriga riskkällor. I den framtagna rutinen för undersökning och riskbedömning utifrån arbetsmiljön med och hos kund framgår det att samtliga faktorer som kan påverka arbetsmiljön ska undersökas och bedömas. Se bilaga 1, 1:1:5 och 2:3.

Krav 2.1 b)

Arbetsmiljöverkets krav innebär att utifrån genomförda undersökningar och riskbedömningar vidta de åtgärder som behövs på kort och lång sikt för att förebygga ohälsa och olyckor.

Arbetsgivarens svar:

Åtgärder för de risker som har identifierats i undersökningarna av arbetsmiljön med och hos kund framgår i de dokumenterade riskbedömningar som har genomförts. Åtgärderna utgör en handlingsplan. De åtgärder som har behövt vidtas direkt är genomförda. De åtgärder som inte genomförs omedelbart framgår i handlingsplanen. Se krav 2.1 c).

Krav 2.1 c)

Arbetsmiljöverkets krav innebär att fem aidentifierade handlingsplaner skickas in till Arbetsmiljöverket. I handlingsplanerna ingår samtliga faktorer som kan påverka arbetsmiljön i arbetet med och hos kund samt de åtgärder som behöver vidtas.

Arbetsgivarens svar:

Ängsö vård- och omsorgsboende bifogar fem aidentifierade riskbedömningar som utförts med stöd av den nya mallen för riskbedömning och handlingsplan för åtgärder av risker. Se bilaga 3:3.

Krav 2.2 a)

Arbetsmiljöverkets krav innebär att arbetsgivaren ska säkerställa att de personer som har tilldelats uppgiften att undersöka och riskbedöma arbetet med och hos kund har arbetsmiljökunskaper som minst omfattar:

- De regler som har betydelse för arbetsmiljön i det arbete som ska utföras
- Fysiska, organisatoriska och sociala förhållanden som innebär risker för ohälsa och olycksfall
- Åtgärder för att förebygga ohälsa och olycksfall
- Arbetsförhållanden som främjar en tillfredställande arbetsmiljö

Arbetsgivarens svar:

Avdelning för äldreomsorg, Farsta stadsdelsförvaltning, har tagit fram en avdelningsövergripande rutin som redogör för säkerställandet av kunskap hos medarbetare och skyddsombud. Syftet med rutinen är samtliga medarbetare ska ha grundläggande kunskap om arbetsmiljöfrågor, att skyddsombud får en omfattande grundutbildning i arbetsmiljö, att kunskaperna fylls på regelbundet samt att fördelning av arbetsmiljöuppgift dokumenteras skriftligt. Se bilaga 1.

Krav 2.2 b)

Arbetsmiljöverkets krav innebär en redovisning av hur Ängsö vård- och omsorgsboende uppfyller kravet att säkerställa att de personer som tilldelats arbetsmiljöuppgifter har den kunskap som krävs för uppdraget.

Arbetsgivarens svar:

Den rutin som arbetsgivaren hänvisar till i svar på krav 2.2 a) syftar till att säkerställa att de personer som har tilldelats arbetsmiljöuppgifter har de kunskaper som krävs för uppdraget.

3 OSA – Vidta åtgärder samt handlingsplan

Brist

Vid tidpunkten för inspektionen på Ängsö vård- och omsorgsboende hade den årliga medarbetarenkäten nyligen genomförts varför det ännu inte fanns en upprättad handlingsplan med åtgärder utifrån resultatet av undersökningen.

Krav 3.1 a)

Arbetsmiljöverkets krav innebär att utifrån medarbetarenkätens resultat bedöma om det finns risker i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på Ängsö vård- och omsorgsboende. Riskerna ska dokumenteras i en handlingsplan och det ska framgå om riskerna är allvarliga eller inte.

Arbetsgivarens svar:

En handlingsplan för Ängsö vård- och omsorgsboende har tagits fram utifrån de risker i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön som framkommit i resultatet av medarbetarenkäten. Se bilaga 13.

Krav 3.1 b)

Arbetsmiljöverkets krav innebär att utifrån en skriftlig tidsatt handlingsplan ange de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och som inte genomförs omedelbart.

Arbetsgivarens svar:

I handlingsplanen som är upprättad utifrån medarbetarenkätens resultat för Ängsö vård- och omsorgsboende anges de åtgärder som ska vidtas för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. I handlingsplanen framgår vem som är ansvarig för att åtgärderna genomförs samt datum för när åtgärderna ska vara vidtagna. Se bilaga 13.

Krav 3.1 c)

Arbetsmiljöverkets krav innebär att medarbetare och skyddsombud ska ges möjlighet att medverka i riskbedömning samt planering av åtgärder.

Arbetsgivarens svar:

Skyddsombud har medverkat i upprättandet av handlingsplanen samt planeringen av åtgärder. Medverkan framgår av underskrift på handlingsplanen. Se bilaga 13.

4 SAM – Fysisk skyddsron/arbetsmiljöron: riskbedömning, vidta åtgärder samt handlingsplan

Brist

Arbetsmiljöverket uppmärksammade under inspektionen på Ängsö vård- och omsorgsboende att en fysisk skyddsron var genomförd men att en skriftlig handlingsplan för de åtgärder som behöver vidtas inte var upprättad.

Krav 4.1 a)

Arbetsmiljöverkets krav innebär att utifrån den genomförda skyddsronen bedöma om det finns risker för ohälsa eller olycksfall i arbetet. Riskbedömningen ska dokumenteras skriftligt och det ska framgå om riskerna är allvarliga eller inte. De åtgärder som krävs för att förebygga ohälsa och olycksfall och som inte genomförs omedelbart ska anges i en skriftlig tidsatt handlingsplan.

Arbetsgivarens svar:

En handlingsplan är upprättad utifrån de risker som framkom i den fysiska skyddsronen på Ängsö vård- och omsorgsboende. I handlingsplanen framgår det om riskerna är allvarliga eller inte. I handlingsplanen framgår de åtgärder som ska vidtas, vem som är ansvarig för att åtgärderna genomförs, när åtgärderna ska vara vidtagna och när uppföljning av åtgärderna ska ske. Se bilaga 14.

Krav 4.1 b)

Arbetsmiljöverkets krav innebär att skyddsombud och medarbetare ska ges möjlighet att medverka i genomförandet av den fysiska skyddsronen och upprättande av handlingsplanen.

Arbetsgivarens svar:

Skyddsombud har varit delaktig i genomförandet av skyddsron samt framtagande av handlingsplan. Medverkan framgår av underskrift på handlingsplanen. Medarbetare har erbjudits möjlighet att delta. Se bilaga 14.

5 Introduktion och kunskaper

Brist

Under inspektionen på Ängsö vård- och omsorgsboende framkom det att rutinen för introduktion av nyanställda, vikarier eller medarbetare som varit borta från arbetet en längre tid behöver kompletteras. Kompletteringen gäller information om inom vilken tid information om arbetsmiljörisiker ska ges.

Krav 5.1

Arbetsmiljöverkets krav innebär en komplettering av rutinen för introduktion av nyanställda, vikarier och medarbetare som varit borta från arbetet en längre tid.

Arbetsgivarens svar:

En ny avdelningsövergripande rutin för introduktion har tagits fram. Rutinen kompletteras av en checklista för introduktion som anger vem som ansvarar för de olika momenten i introduktionen samt när i tid de olika momenten ska utföras. Rutinen är även lokalt anpassad. Se bilaga 1, 1:1:2 och 2:3.

6 Förteckning över farliga ämnen

Brist

Under inspektionen på Ängsö vård- och omsorgsboende uppmärksammade Arbetsmiljöverket att det saknades en förteckning över de farliga ämnen som förekommer i verksamheten.

Krav 6.1 a)

Arbetsmiljöverkets krav innebär att de kemiska produkter som förekommer i verksamheten behöver förtecknas. För varje identifierad riskkälla ska följande dokumentation bifogas:

1. Typ av farlighet
2. På vilken plats produkten förvaras och annars förekommer
3. Om hygieniskt gränsvärde finns, vilka särskilda regler som kan gälla för denna typ av riskkälla
4. Vilka andra särskilda regler som kan gälla för riskkällan

Arbetsgivarens svar:

Ängsö vård- och omsorgsboende använder Stockholm stads kemikaliehanteringssystem Chemsoft för att förteckna kemiska produkter. I systemet anges typ av farlighet, om hygieniskt gränsvärde finns, vilken typ av skyddsutrustning som ska användas samt risker som är förknippade med produkten.

Kemikalieförteckningen skrivs ut och förvaras på avsedd plats på Ängsö vård- och omsorgsboende. En rutin för förteckning över farliga ämnen, säkerhetsdatablad samt information till anställda om kemiska riskkällor är framtagen för avdelning för äldreomsorg. Rutinen syftar till att förebygga att ohälsa eller olyckor orsakas av kemiska riskkällor som förekommer i verksamheten. Se bilaga 1 och bilaga 15.

Krav 6.1 b)

Arbetsmiljöverkets krav innebär att det ska finnas aktuella säkerhetsdatablad för de farliga kemiska produkter som hanteras i verksamheten.

Arbetsgivarens svar:

För varje förtecknad kemisk produkt i kemikaliehanteringssystemet Chemsoft finns ett säkerhetsdatablad. Säkerhetsdatabladet skrivs ut och bifogas kemikalieförteckningen som förvaras på avsedd plats på boendet. Se bilaga 16.

Krav 6.1 c)

Arbetsmiljöverkets krav innebär att för var och en av de farliga kemiska produkter som hanteras i verksamheten ska det finnas en dokumenterad bedömning av vilka skyddsåtgärder som ska vidtas vid olika delar av hanteringen.

Arbetsgivarens svar:

En skriftlig bedömning av skyddsåtgärder som ska vidtas för de farliga kemiska produkter som hanteras i verksamheten är genomförd. Bedömningen och skyddsåtgärderna finns som en del i Ängsö vård- och omsorgsboende kemikalieförteckning med förvaring samt i säkerhetsdatabladen. Se bilagorna 15 och 16.

Krav 6.1 d)

Arbetsmiljöverkets krav innebär att de medarbetare som hanterar de farliga kemiska produkterna får information om de aktuella riskerna samt om hur de ska skydda sig. Kravet innebär också att enhetschef ska se till att medarbetare följer de givna instruktionerna för hur skyddsutrustningen ska användas.

Arbetsgivarens svar:

Samtliga medarbetare på Ängsö vård- och omsorgsboende informeras vid nyanställning och återkommande vid APT om rutinen för förteckning över farliga ämnen, Ängsö vård- och omsorgsboendes kemikalieförteckning och relevanta säkerhetsdatablad. För att säkerställa och följa upp att medarbetarna har tagit till sig informationen används ett självskattningsformulär om kemikaliehantering i verksamheten. Se bilaga 1:1:7.